

Új Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv (BEIT) Fejér megyében

Az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv (OBEIT) felülvizsgálatára 2006-2008. között került sor, melyet a KKB által létrehozott Felsőszintű Munkacsoport végzett. A csoport munkájában és az új OBEIT kidolgozásában az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerben (ONER) résztvevő szervek és szervezetek, minisztériumok, kutatóintézetek munkatársai vettek részt.

Az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv új kiadása

Az elkészített OBEIT-et év májusában adták ki. Tartalma és felépítése követi a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) által megfogalmazott ajánlásokat. Ennek megfelelően az OBEIT alkalmazza a nemzetközi ajánlások fogalomrendszerét, a veszélyhelyzeti tervezési kategóriákat, a veszélyhelyzeti tervezési zónákat és különféle beavatkozási szintek fogalmait.

Az OBEIT tárgykörében az alapvető összetevők a következők:

- a veszélyhelyzeti tervezési alap – a nukleáris veszélyhelyzetre vezető lehetséges balesetek és folyamatok összefoglalása az egyes tervezési kategóriákba tartozó létesítményekre,
- szervezeti felelősségek – a nukleárisbaleset-elhárításban részt vevő szervezetek szerepe és felelőssége a veszélyhelyzet enyhítésében és következményeinek elhárításában,
- a veszélyhelyzeti működés elvei – az ONER működésének leírása a veszélyhelyzet különféle szakaszaiban,
- felkészülési feladatok – a tervek felülvizsgálatával és a nukleárisbaleset-elhárítási felkészítő képességgel és gyakorlással összefüggő teendők.

Területi szintű BEIT-ek készítése

Az előzőekből is jól érzékelhető, hogy a felülvizsgálat eredményeként elkészített új OBEIT miért is bír ilyen jelentőséggel. A területi és helyi szintű tervek készítése érintette a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságokat is. A tervek felülvizsgálatának végrehajtásához szükséges volt egy egységes rendező elv kialakítása, hogy tartalmi és formai szempontból is azonos módon kerüljenek elkészítésre a megyékben.

Az OKF Veszélyhelyzet Kezelési Főigazgató-helyettese 2008. június 23-24-én Balatonföldváron a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok és a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság kijelölt munkatársai részére szakmai napot szervezett. A rendezvény a területi és helyi szintű BEIT-ek kidolgozásához nyújtott szakmai segítséget, és a tervkészítőket kellő ismeretekkel látta el. A két napos felkészítés során a résztvevők számára az OKF, a Paksi Atomerőmű Zrt., a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, az ÁNTSZ és a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakemberei tartottak előadásokat a meglévő tervek felülvizsgálatának és az átdolgozások végrehajtásának módszerével kapcsolatosan. A tervek készítéséhez - az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója által kiadott - OBEIT 5.1. sz. Útmutatóban foglaltakat a résztvevők feldolgozták, a feladat végrehajtás és a kidolgozás elvei egységes alapokra kerültek.

A megyei BEIT készítésének menete

Fejér megyében a területi és helyi szintű tervek felülvizsgálatát és szükség szerint újak készítését ezen ismeretek és információk birtokában kezdtük meg. Megyénkben igazgatósági szinten 2004-ben Baleset Elhárítási Feladatterv (BE FT) készült, mivel Paks 30 km-es

zónájában 8 településünk található. Az új OBEIT és a kiadott Útmutató alapján megyei szinten is BEIT-et kellett készíteni, melynek felépítése és tartalma jelentős mértékben eltér az eddigiektől. Ezek alapján jobbnak láttuk egy új terv elkészítését.

A Megyei Védelmi Bizottság BEIT-jének készítésével párhuzamosan megkezdtük a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság BEIT-jének, valamint a kirendeltségi tervek kidolgozását is. A kidolgozói munkához egy csapatot jelöltünk ki, amelyet a polgári veszélyhelyzet-kezelési osztályvezető koordinált.

A kidolgozói munka megkezdése előtt összegyűjtött dokumentumok: új OBEIT, Útmutató, meglévő megyei BEIT, FMKI BEFT-je, megyei kitelepítési és befogadási terv, adatbázisok, térképek, vázlatok. A felsoroltak birtokában és az Útmutatóban foglalt tervekészítési szempontok alapján kezdtük el a kidolgozást.

A veszélyhelyzeti tervezési kategóriák szempontjából kellett alapvetően a terv tartalmi mondanivalóját kialakítani, hiszen megyénk vonatkozásában a veszélyeztetések megelőzésére, a bekövetkezett események kezelésére kell felkészülni az ONER szervezetnek.

- Ezek közül az I-es kategóriában megyénk 8 települése érintett, mivel ezek a Paksi Atomerőmű Zrt. Sürgős Óvintézkedések Zónájába (SÓZ) találhatóak.
- A II-es veszélyhelyzeti tervezési kategóriával – a Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójában tárolt nukleáris anyagok miatt - szintén számoltunk, mivel ez rendkívüli esemény bekövetkezésekor érintheti megyénket.
- A III-as veszélyhelyzeti tervezési kategóriába tartozó létesítmények közül - a 3-as sugárveszélyességi csoportba tartozó sugárforrást alkalmazó gazdálkodó szervezet közül - kettő található. Ebből kiindulva erre a veszélyeztető hatásra is ki kellett dolgozni a feladatrendszer.
- A IV-es veszélyhelyzeti tervezési kategóriával az egész ország területén bárhol szükséges számolni, hiszen ide tartozik valamennyi sugaras veszélyhelyzet (szállítási baleset, súlyos besugárzás, veszélyes sugárforrás eltűnése-, megtalálása, stb.).
- Az V-ös veszélyhelyzeti tervezési kategória a nukleáris anyaggal végzett tevékenység közben előfordulható szennyezések miatt az élelmiszer-korlátozások elrendelése válhat szükségessé.

Az Élelmiszerfogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája (ÉÓZ) a nemzetközi ajánlások szerint 300 km, ami szerint hazánk területét 5 külföldi erőmű is érinti. Fejér megyét teljes egészében érinti az ÉÓZ, így ezzel a veszélyeztetéssel is számoltunk.

Tapasztalatok

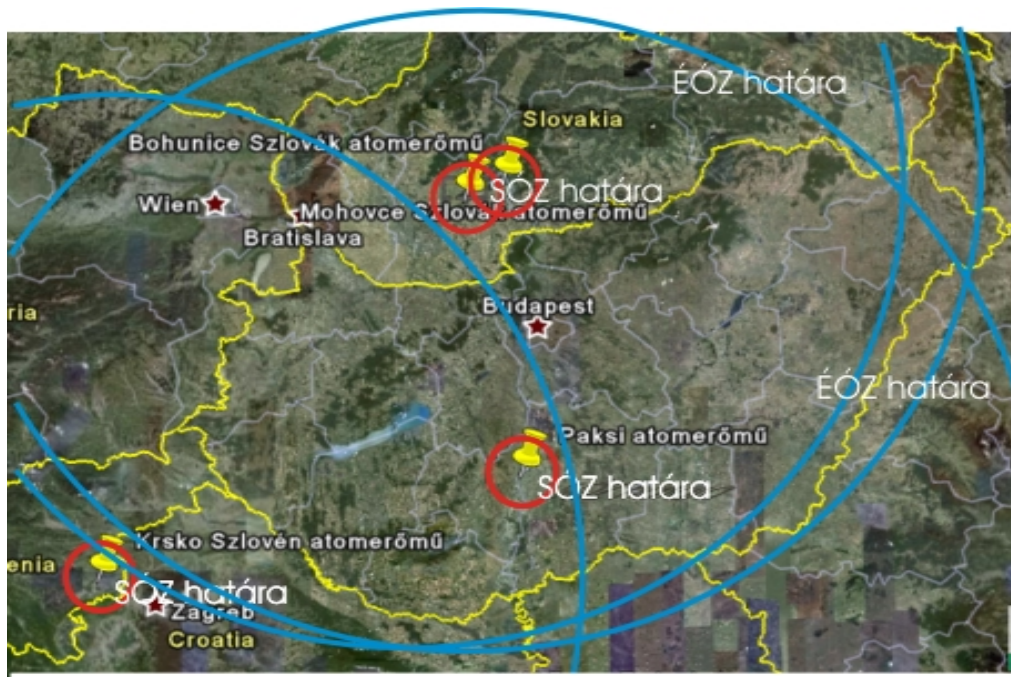
A kidolgozói munkához mindenképpen szükséges egy kidolgozói munkacsoport létrehozása, a munka koordinálásához célszerű egy szakmailag felkészült vezető, aki kellő rálátással bír az egész területre. Az előkészítésnek és az adatgyűjtésnek óriási a jelentősége, hiszen a jó „hozott anyagból” könnyebb dolgozni, de a szelektálás a tervbe való bedolgozás előtt mindenképpen szükséges.

A kidolgozás során a leghasznosabb segítségünk az OBEIT és az Útmutató volt, ezek alapján tudtuk a szükséges fejezeti és alfejezeti tagoltságot és tartalmat összeállítani. A készítésénél a meglévő tervekből, a régi BEIT-ből és BEFT-ből, a Kitelepítési és Befogadási Tervből, a felhasználható adatokat, vázlatokat és térképeket, aktualizálást követően szintén felhasználtuk.

Bárdos Zoltán mk. pv. alezredes, osztályvezető

Fejér megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Székesfehérvár

SÓZ és ÉÓZ határok hazánkban és a környező országokban

Kimenekítés, kitelepítés „A” verzió

